KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING
af 1. oktober 2003
om statsstøtte, som Tyskland vil yde Frenzel Kyffhäuser Tiefkühlkost GmbH

(meddelt under nummer K(2003) 3383)

(Kun den tyske udgave er autentisk)

(2004/272/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk.1, litra a),

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger i overensstemmelse med disse artikler ([1]), og

ud fra følgende betragtninger:

I. SAGSFORLØB

(1) Ved skrivelse af 5. december 1997, indgået den 10. december 1997, anmeldte Tyskland forskellige støtteforanstaltninger til fordel for Kyffhäuser Tiefkühlkost GmbH til Kommissionen i henhold til artikel 88, stk. 3. Kommissionen fik tilsendt yderligere oplysninger ved skrivelse af 7. april 1998, indgået den 14. april 1998, af 20. oktober 1998, indgået den 26. oktober 1998, af 9. februar 1999, indgået den 12. februar 1999, af 13. august 1999, indgået den 24. august 1999, ved to skrivelser af 22. november 1999, indgået henholdsvis den 25. november 1999 og den 26. november 1999, ved skrivelse af 17. august 2000, indgået den 22. august 2000, og af 29. november 2000, indgået den 5. december 2000.

(2) Ved skrivelse af 8. februar 2001 underrettede Kommissionen Tyskland om sin beslutning om at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, vedrørende denne foranstaltning.

([1]) EFT C 320 af 15.11.2001, s. 12.

(3) Kommissionens beslutning om at indlede proceduren blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* ([2]). Kommissionen opfordrede interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger.

(4) Kommissionen har ikke modtaget bemærkninger fra interesserede parter. Ved telefax af 12. april 2001, indgået den 17. april 2001, afgav Tyskland udtalelse over for Kommissionen. Ved skrivelse af 18. juli 2003, indgået den 24. juli 2003, fik Kommissionen tilsendt yderligere oplysninger.

II. BESKRIVELSE AF STØTTEN

1. Foranstaltningens betegnelse

(5) Garanti for en grøntsagsforarbejdningsvirksomhed.

2. Retsgrundlag

(6) Tyskland har meddelt, at støtten skal ydes på grundlag af delstaten Thüringens rammebestemmelser for kaution til industrien og de frie erhverv af 8. november 1995 (Bürgschaftsrichtlinie des Freistaates Thüringen für die gewerbliche Wirtschaft und die freien Berufe). Denne støtteordning blev godkendt af Kommissionen ved skrivelse af 27. december 1996 ([3]) (SG(96) D/11696). I beslutningen om godkendelse af støtteordningen henviser Kommissionen til, at denne støtteordning ikke gælder for virksomheder inden for produktion, forarbejdning og afsætning af produkter henhørende under EF-traktatens bilag I. Derfor blev foranstaltningen anmeldt til Kommissionen som individuel støtte.

([2]) Se fodnote 1.
([3]) Støtte N 117/1996.

3. **Modtager**

(7) Modtageren af støtten er firmaet Frenzel Kyffhäuser Tiefkühlkost GmbH. Virksomheden fremstiller dybfrostvarer og forarbejder navnlig grøntsager og kartofler. Virksomheden ligger i regionen Artern, som ligger i et mål 1-område.

4. **Foranstaltningens formål**

(8) Støtten skal gøre det muligt for modtageren at erhverve et produktionsanlæg i Ringleben (Thüringen). Det drejer sig om en forarbejdningsvirksomhed for grøntsager med flere forarbejdningslinjer og et køleanlæg med ventilationssystem til kartofler og to fryseanlæg. Købsprisen for anlægsaktivet og inventaret beløber sig til 3 016 622 EUR. Investeringen medfører ingen udvidelse af forarbejdningskapaciteten.

(9) Modtageren har optaget følgende lån til denne investering:

Lån	Betingelser	Lånebeløb
I. ERP-Aufbau-programm [1]	Kontrakt indgået den 22.12.1997, løbetid til 30.9.2017, afdrag i halvårlige rater på 45 114 EUR fra 30.2.2001, sidste rate 45 102 EUR, fast rentesats 4,75 % p.a. for hele låneperioden.	1 533 876 EUR (*)
II. KfW-Mittelstands-programm [2]	Kontrakt indgået den 22.12.1997, løbetid til 31.12.2005, afdrag i halvårlige rater på 31 956 EUR fra 30.6.2000, fast rentesats på 4,75 % p.a. for hele låneperioden. Engangsgebyr for administration på 2 %, disagio 4 %, risikopræmie 2 %.	383 469 EUR
III. Lån fra virksomhedens bank (Sparkasse Döbeln)	Kontrakt indgået den 8.12.1997, løbetid til 20.12.2007, afdrag i månedlige rater på 10 737 EUR fra 31.1.1998, fast rente på 6,5 % p.a. indtil 30.12.2004, engangsgebyr for administration på 5 113 EUR.	945 890 EUR
I alt		2 863 235 EUR

(*) Alle beløb er blevet afrundet efter omregningen til euro.
(1) Støtteordning, der er godkendt af Kommissionen (støtte N 563C/94).
(2) Støtteordning, der er godkendt af Kommissionen (støtte NN 24/96).

5. **Støttens form**

(10) Thüringer Aufbaubank stillede en statsgaranti for de ovennævnte lån på 65 % af lånebeløbet med privilegeret krav på de aftalte sikkerheder. Lånene blev udbetalt den 31. december 1997. Garantien blev stillet samtidig med forbehold af Kommissionens godkendelse.

(11) Følgende sikkerheder blev aftalt:

— 2 863 235 EUR panteret med førsteprioritet i virksomhedens faste ejendom i Ringleben

— sikkerhed i maskinerne

— selvskyldnerkaution (op til et maksimumsbeløb) stillet af Volkmar Frenzel, direktør for og anpartshaver i virksomheden

— overdragelse af forsikringsydelsen fra Volkmar Frenzels livsforsikring på 511 292 EUR.

(12) Omkostninger ved garantien:

— engangsgebyr for administration på 0,375 % af obligo

— garantiomkostninger på 0,75 % p.a. af obligo.

(13) Tyskland har anført, at virksomheden trods de stillede sikkerheder ikke kunne opnå et normalt lån på markedsvilkår til købet uden ekstra garanti af følgende grunde: virksomhedens beliggenhed (regionen Nord-Thüringen, hvor antallet af konkurser siden den tyske forening har ligget over gennemsnittet), anlægsaktivernes særlige karakter (i tilfælde af insolvens må der findes en privat investor, der er villig til at overtage aktiverne) og bankpraksis, når det gælder værdiansættelse af fødevarelagre.

(14) Hvad angår virksomhedens finansielle situation, har de tyske myndigheder forklaret, at virksomhedens omsætning og cash flow steg konstant i perioden 1994-1996, men at virksomhedens egenkapitalandel (4,3 % i december 1996) er begrænset og både af virksomheden selv og af kreditorerne betragtes som lav. Ifølge de tyske myndigheder er virksomheden ikke i finansielle vanskeligheder.

6. **Støtteintensitet**

(15) Tyskland har fremsendt følgende oversigt til beregning af kontantværdien af de ydede lån:

Lån	Lånebeløb	Subventionsækvivalent
I. ERP-Aufbauprogramm	1 533 876 EUR	99 912 EUR
II. KfW-Mittelstandsprogramm	383 469 EUR	13 487 EUR
III. Lån fra virksomhedens bank	945 890 EUR	—
I alt	2 863 235 EUR	113 399 EUR

(16) Værdien af garantien for 1 861 103 EUR (= 65 % af lånebeløbet på 2 863 235 EUR) svarer efter Tysklands opfattelse til en subventionsækvivalent på 9 306 EUR (= 0,5 % af 1 861 103 EUR). Tyskland begrunder denne værdi med den margen på 0,5 %-2 %, som Kommissionen i sag N 117/96 accepterede som støttesats for levedygtige virksomheder (skrivelse af 27.12.1996, SG (96)D/11696). I en separat skrivelse af 11. november 1998 (D/54570) accepterede Kommissionen en støttesats på 0,5 % for virksomheder, der ikke er i finansielle vanskeligheder.

7. **Garantiens løbetid**

(17) Hvad angår garantiens løbetid, har Tyskland tilsendt Kommissionen følgende oplysninger:

Lån	Garantiens maksimale løbetid
I. ERP-Aufbauprogramm	31.3.2013
II. KfW-Mittelstandsprogramm	31.3.2006
III. Lån fra virksomhedens bank	31.3.2008

III. **BAGGRUNDEN FOR PROCEDURENS INDLEDNING**

(18) Der må skelnes mellem lånene og den garanti, der er stillet for lånene.

1. **Påbud om forelæggelse af oplysninger om lånene**

(19) Lån I og II blev bevilget på grundlag af to støtteordninger, som Kommissionen har godkendt (se fodnote 4 og 5). Ud fra de foreliggende oplysninger var Kommissionen i tvivl om, hvorvidt de to af Tyskland anførte støtteordninger vedrører følsomme sektorer (herunder landbruget). På grund af denne tvivl og i henhold til EF-Domstolens dom i sag C-47/91 ([4]) fandt Kommissionen det nødvendigt formelt at opfordre Tyskland til inden for en måned at tilsende den alle de nødvendige bilag, oplysninger og data, så Kommissionen kan konstatere, om lånene rent faktisk henhører under de godkendte støtteordninger.

2. **Kommissionens indvendinger mod garantien**

(20) Kommissionen nærede af følgende grunde tvivl om, hvorvidt garantien var forenelig med fællesmarkedet:

(21) I henhold til punkt 5.2 i meddelelse fra Kommissionen om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 angående statsstøtte i form af garantier ([5]) undersøger Kommissionen støtte i form af garantier efter de samme regler som dem, den anvender i forbindelse med støtteforanstaltninger af anden art. På grundlag af de foreliggende oplysninger fremgik det ikke klart, om den begunstigede var en kriseramt virksomhed eller ej. Derfor var det også uklart, hvilket retsgrundlag der skulle anvendes ved vurderingen af støtten — rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder ([6]) (rammebestemmelserne for omstrukturering) eller EF-rammebestemmelserne for statsstøtte i landbrugssektoren ([7]) (EF-rammebestemmelserne).

(22) Kommissionen var i tvivl om, hvorvidt den anmeldte støtte opfyldte alle betingelserne i rammebestemmelserne for omstrukturering. Navnlig havde Tyskland ikke forelagt nogen plan for omstrukturering af virksomheden. Det fremgik ikke klart, hvordan urimelige konkurrencefordrejninger kunne undgås, og hvori den begunstigedes eget bidrag bestod. De nye rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder ([8]) af 1999 udelukker desuden støtte til nyoprettede virksomheder.

(23) Kommissionen var ligeledes i tvivl om, hvorvidt den anmeldte støtte opfyldte alle betingelserne i punkt 4.2 i EF-rammebestemmelserne (investeringer i forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter). Det kunne navnlig ikke kontrolleres, om den øvre grænse for støtteintensiteten var overholdt, da det var svært at beregne subventionsækvivalenten på grundlag af de foreliggende oplysninger og de oplysninger, Tyskland havde tilsendt Kommissionen, ikke forekom velbegrundede. Desuden havde Tyskland ikke forelagt Kommissionen nogen oplysninger, der gjorde det muligt at kontrollere, om de øvrige betingelser i punkt 4.2 i EF-rammebestemmelserne var overholdt.

(24) Kommissionen nærede også tvivl om, hvorvidt den anmeldte støtte indeholdt et støtteelement til fordel for långiveren. Det var navnlig uklart, om delstaten Thüringen overtog en risiko, som banken hidtil havde båret vederlagsfrit. En sådan støtte skulle vurderes som ren driftsstøtte, der var uforenelig med fællesmarkedet.

([4]) Italgrani mod Kommissionen af 5. oktober 1994, Sml. 1994 I, s. 4635.
([5]) EFT C 71 af 11.3.2000, s. 14.
([6]) EFT C 283 af 19.9.1997, fordi støtten blev anmeldt inden den 30.4.2000, jf. EFT C 288 af 9.10.1999, ændret ved EFT C 121 af 29.4.2000.
([7]) EFT C 232 af 12.8.2000, s. 17.
([8]) EFT C 288 af 9.10.1999, s. 2.

IV. **TYSKLANDS KOMMENTARER**

(25) Tyskland har ikke reageret på påbuddet om forelæggelse af oplysninger (se afsnit III.1).

(26) Tyskland har meddelt, at den begunstigede virksomhed på intet tidspunkt havde økonomiske vanskeligheder. Det drejede sig endvidere ikke om videreførelse af en insolvent virksomhed, men om en nyoprettet virksomhed. Tyskland har tilsendt Kommissionen følgende data fra virksomhedens bogholderi, hvoraf det efter Tysklands opfattelse fremgår, at virksomheden i perioden 1997-1999 ikke kunne betragtes som en kriseramt virksomhed i henhold til rammebestemmelserne for omstrukturering.

Balancetal	1999	1998	1997 (*)
Omsætning	6 149 307 EUR	3 136 264 EUR	887 603 EUR
Årsresultat	161 568 EUR	11 248 EUR	3 579 EUR
Cash flow	436 132 EUR	– 585 429 EUR (**)	49 084 EUR
Egenkapital	219 344 EUR	77 205 EUR	55 220 EUR

(*) Skævt regnskabsår.
(**) Som følge af en brandskade blev cash flow kraftigt reduceret det pågældende år.

(27) Ved skrivelse af 18. juli 2003 tilsendte Tyskland desuden Kommissionen aktuelle balancetal for virksomheden, hvoraf det efter Tysklands opfattelse fremgår, at virksomheden heller ikke er i vanskeligheder på nuværende tidspunkt. Tyskland har tilsendt Kommissionen følgende data fra virksomhedens bogholderi:

Balancetal	2000	2001	2002 (*)
Omsætning	5 941 000 EUR	5 758 000 EUR	6 598 000 EUR
Årsresultat	26 000 EUR	23 000 EUR	65 000 EUR
Cash flow	632 000 EUR	556 000 EUR	402 000 EUR
Egenkapital	256 000 EUR	258 000 EUR	353 000 EUR

(*) Foreløbigt årsregnskab.

(28) Tyskland har fremsendt yderligere kommentarer på grundlag af rammebestemmelserne for statsstøtte til investeringer i sektoren for forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter ([9]) og Kommissionens beslutning af 22. marts 1994 om fastlæggelse af udvælgelseskriterier for investeringer vedrørende forbedring af vilkårene for forarbejdning og afsætning af landbrugs- og skovbrugsprodukter og om ophævelse af beslutning 90/342/EØF ([10]). Efter Tysklands opfattelse er støtten i overensstemmelse med disse retsforskrifter.

(29) Ved skrivelse af 18. juli 2003 tilsendte Tyskland Kommissionen yderligere oplysninger, som Kommissionen kan lægge til grund ved undersøgelsen af, om betingelserne i EF-rammebestemmelserne for statsstøtte i landbrugssektoren ([11]) er opfyldt.

(30) Hvad angår støtteintensiteten, har Tyskland fremsat følgende kommentarer:

([9]) EFT C 29 af 2.2.1996, s. 4.
([10]) EFT L 79 af 23.3.1994, s. 29.
([11]) Se fodnote 7.

(31) Lånenes subventionsækvivalenter skal ifølge Tyskland beregnes som følger:

Lån	Nominelle	Realrentesatser	Subventionsækvivalent på grundlag af realrentesatserne
I. ERP-Aufbauprogramm	4,75 %	4,84 %	88 044 EUR
II. KfW-Mittelstandsprogramm	4,75 %	5,65 %	—
III. Lån fra virksomhedens bank	6,5 %	ingen oplysninger	—
I alt			88 044 EUR

Forskellene mellem den nominelle rentesats og realrentesatsen tilskrives bankgebyrerne og disagioen på 2 %, således at forstå, at den realrentesats, som virksomheden rent faktisk skal betale, er højere end den nominelle rentesats. Efter Tysklands opfattelse udgør lån II (KfW) ikke en støtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, da realrentesatsen er højere end Kommissionens på daværende tidspunkt gældende referencerentesats (5,54 %).

(32) Garantiens subventionsækvivalent skal ifølge Tyskland fortsat beregnes som vist i afsnit II.6. Tyskland har ikke sendt Kommissionen nye oplysninger angående dette punkt.

(33) Dette giver ifølge Tysklands opfattelse følgende beregning af den (kumulerede) støtteintensitet: Summen af lånenes og garantiens subventionsækvivalenter er 97 350 EUR. Baseret på de samlede støtteberettigede udgifter på 3 016 622 EUR er den (kumulerede) støtteintensitet således på 3,23 %.

(34) Tyskland har ligeledes meddelt, at der ikke foreligger noget støtteelement til fordel for långiveren. Det drejer sig ikke om en efterfølgende garanti for et allerede ydet lån, men om et lån valideret på grundlag af en stillet garanti. Långiveren fik garantitilbuddet den 21. november 1997 med udtrykkeligt forbehold for Kommissionens godkendelse. Låneaftalerne mellem långiveren og den begunstigede er dateret den 22. november 1997. I låneaftalerne med virksomhedens bank indgår garantien for korrekt opfyldelse på 65 % fra Thüringer Aufbaubank i klausulen om sikkerhedsstillelse. På grundlag af disse låneaftaler og garantien (»foreløbig uden virkning«) bevilgede långiveren en foreløbig validering af lånene. I den forbindelse var den korte frist for betaling af købsprisen og nødvendigheden af at optage de kommercielle aktiviteter udslaggivende. Uden den foreløbige validering af lånene havde modtageren risikeret at miste sit fodfæste på markedet, og hele virksomhedsstrategien var blevet bragt i fare. Ifølge Tyskland satte långiveren ikke spørgsmålstegn ved godkendelsen af garantien som statsstøtte på tidspunktet for evalueringen af lånet, men tog Kommissionens godkendelse for givet. Fra aftaleparternes synspunkt var der derfor endnu ikke tale om en endelig finansiering af investeringsprojektet.

V. **VURDERING AF STØTTEN**

(35) Udgangspunktet er, at foranstaltningen både vedrører grøntsags- og kartoffelsektoren. Kartofler er ganske vist opført i traktatens bilag I, men er ikke undergivet en fælles markedsordning. Hvad angår den del af foranstaltningen, der vedrører kartofler, må Kommissionen derfor i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 36 og artikel 4 i forordning nr. 26 om anvendelse af visse konkurrenceregler inden for produktion og handel med landbrugsvarer ([12]) henholde sig til proceduren i henhold til EF-traktatens artikel 88, stk. 1, og stk. 3, første punktum, ifølge hvilken den kun kan fremsætte forslag vedrørende en foranstaltnings forenelighed med Fællesskabets politik. Med hensyn til den del af foranstaltningen, der vedrører grøntsagssektoren, finder konkurrencereglerne og bestemmelserne om statsstøtte derimod anvendelse i fuldt omfang ([13]).

([12]) EFT 30 af 20.4.1962, s. 993/62.
([13]) Jf. artikel 43 i Rådets forordning (EF) nr. 2200/96 af 28. oktober 1996 om den fælles markedsordning for frugt og grøntsager (EFT L 297 af 21.11.1996, s. 1).

1. **Anvendelse af støtteordning N 563C/94 og NN 24/96 i landbrugssektoren**

(36) De to støtteordninger vedrører regionalstøtte. Efter ikrafttrædelsen af retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte ([14]) (»regionale retningslinjer«) af 1998 forsikrede Tyskland i sin meddelelse af 9. december 1999 (vedrørende gennemførelsen af målrettede foranstaltninger), at man vil sørge for, at de regionale retningslinjer ikke finder anvendelse på forarbejdning og afsætning af produkter henhørende under bilag I.

(37) Kommissionens beslutning om N 563C/94 (= godkendelse af ændringer) indeholder en passus om forpligtelsen til at »overholde de gældende fællesskabsforskrifter i (…) landbruget såvel som de deraf følgende forpligtelser, navnlig forudgående anmeldelse af alle individuelle tilfælde.« En tidligere godkendelse af støtte N 108B/94 indeholder også en lignende passus.

(38) Støtte NN 24/96 (ex N 1004/95) går tilbage til støtte NN 109/93. I Kommissionens beslutning om NN 24/96 (= beslutning om forlængelse) står der, at »fællesskabsforskrifterne for (…) landbrug og fiskeri skal overholdes«.

(39) Tyskland har trods en opfordring til at forelægge oplysninger ikke forelagt Kommissionen yderligere oplysninger, hvoraf det fremgår, at de nævnte støtteordninger også finder anvendelse på følsomme sektorer (herunder landbruget). På grundlag af de foreliggende oplysninger kan Kommissionen derfor ikke gå ud fra, at de to støtteordninger også omfatter landbrugssektoren. De to ydede lån (I og II) skal derfor undersøges som individuel støtte i henhold til Domstolens aktuelle retspraksis ([15]).

(40) Da de pågældende støtteordninger (NN 24/96 og N 563C/94) muligvis er blevet misbrugt, jf. artikel 16 i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 ([16]), forbeholder Kommissionen sig ret til at undersøge deres anvendelse nærmere.

2. **Spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger statsstøtte**

(41) I henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1, er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, forbudt i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

(42) Efter en gennemgang af de foreliggende oplysninger kan det fastslås, at disse betingelser er opfyldt. De ovenfor beskrevne foranstaltninger (lån I og II og garantien) finansieres ved hjælp af statsmidler. De begunstiger en bestemt virksomhed i landbrugssektoren i Thüringen. Foranstaltningen kan derfor fordreje konkurrencevilkårene ([17]) og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne ([18]).

(43) Tyskland mener ganske vist, at der, når det gælder lån II (KfW-Mittelstandsprogramm), ikke er tale om en støtte (se betragtning 31). På grundlag af de foreliggende oplysninger kan det dog ikke udelukkes, at der foreligger en støtte. Lån II blev (som i øvrigt også lån I) ydet på grundlag af en af Kommissionen godkendt støtteordning. I sin beslutning om godkendelse af denne støtteordning fastslog Kommissionen, at der var tale om statsstøtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1.

([14]) EFT C 74 af 10.3.1998, s. 9.
([15]) Se fodnote 4.
([16]) EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1.
([17]) Ifølge Domstolens retspraksis må det, når der ydes statsstøtte, som styrker en virksomheds position, normalt antages, at støtten fordrejer konkurrencevilkårene for konkurrerende virksomheder, som ikke modtager en sådan støtte (dom af 17. september 1980 i sag C-730/79, Philip Morris Holland, Sml. 1980, s. 2671, præmis 11 og 12).
([18]) Tysklands samhandel inden for EF med landbrugsprodukter beløb sig i 2002 til 28 459 mio. EUR (import) og 20 573 mio. EUR (eksport). Der foreligger ingen oplysninger for delstaten Thüringen (*kilde*: GD AGRI).

(44) Den omstændighed, at realrentesatsen for lånet ligger over Kommissionens referencerentesats, er i sig selv ikke nok til at udelukke anvendelsen af EF-traktatens artikel 87. Denne referencerentesats er en mindstesats, der kan forhøjes i særlige risikotilfælde. I disse tilfælde kan tillægget andrage 400 basispunkter eller mere, når ingen privat bank ville have været villig til at yde det pågældende lån. I det foreliggende tilfælde ydede virksomhedens bank først et kapitalmarkedslån med en rentesats på 6,5 %, efter at delstaten Thüringen havde stillet en garanti for alle tre lån, selv om der blev indgået aftale om en række sikkerheder (se afsnit II.5). Selv om det er svært nøjagtigt at fastslå den rigtige referencerentesats på grundlag af de foreliggende oplysninger, kan man på nuværende tidspunkt ikke gå ud fra, at den for denne periode gældende referencerentesats på 5,54 % umiddelbart kan anvendes, så meget mere som det er fastslået, at rentesatsen for kapitalmarkedslånet er højere til trods for den yderligere sikkerhed, som garantien giver. Af disse grunde må også lån II (KfW) betragtes som statsstøtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1.

(45) Hvorvidt statsgarantier udgør statsstøtte, må fastslås på grundlag af Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 angående statsstøtte i form af garantier ([19]). Af punkt 2.1.4 i meddelelsen fremgår det, at både garantier, der direkte ydes af staten, og garantier, der ydes af virksomheder, som domineres af de offentlige myndigheder, kan udgøre en statsstøtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1.

(46) Punkt 4.2 i meddelelsen indeholder de betingelser, der skal opfyldes, for at en statsgaranti ikke udgør en statsstøtte. De tyske myndigheder har bekræftet, at låntageren ikke var i stand til at optage lån på finansmarkederne på markedsvilkår uden indgreb fra statens side. Derfor er betingelsen i meddelelsens punkt 4.2, litra c), ikke opfyldt. Desuden betales der ganske vist en præmie for at opveje statens risiko i forbindelse med garantien, men i betragtning af omstændighederne (begrænset egenkapital og de tyske myndigheders bekræftelse af, at garantien er nødvendig for finansieringen) synes præmien ikke at svare til markedsprisen for garantien. Derfor er betingelsen i meddelelsens punkt 4.2, litra d), heller ikke opfyldt. Af de ovennævnte grunde må også garantien betragtes som statsstøtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1.

(47) Følgelig finder EF-traktatens artikel 87, stk. 1, principielt anvendelse på de ovennævnte foranstaltninger.

(48) På tidspunktet for beslutningen om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure kunne Kommissionen ikke udelukke, at foranstaltningen også indeholdt et støtteelement til fordel for långiveren (se afsnit III.2). På grundlag af de oplysninger, som Tyskland har tilsendt Kommissionen (se betragtning 34), kan denne mulighed nu udelukkes. Garantien blev ikke stillet for et allerede ydet lån eller en anden allerede indgået finansiel forpligtelse. Der blev heller ikke benyttet et lån, som var dækket af en garanti, til at tilbagebetale et andet lån, som ikke var dækket af en garanti. Hovedbankens fremgangsmåde ved långivningen, navnlig i forbindelse med den foreløbige validering af lånene, synes desuden snarere at begunstige låntageren end långiveren. På grundlag af de foreliggende oplysninger betragtes foranstaltningen derfor ikke som statsstøtte til fordel for långiveren.

3. **Gældende retsforskrifter**

(49) Støtte i form af garantier skal undersøges af Kommissionen på grundlag af de regler, som den normalt anvender i forbindelse med denne type støtteforanstaltninger (investeringer, redning og omstrukturering osv.) ([20]). Derfor må der skabes passende rammer for undersøgelsen af erhvervelsen af aktiverne.

([19]) Se fodnote 5.
([20]) Jf. punkt 5.2 i Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 angående statsstøtte i form af garantier.

(50) Som det fremgår af de oplysninger, Tyskland forelagde ved skrivelse af 12. april 2001 og 18. juli 2003 (se betragtning 26 og 27), har virksomhedens økonomiske situation til stadighed forbedret sig, siden den blev grundlagt i 1997. Der blev på intet tidspunkt trukket på den tegnede kapital. Tværtimod voksede virksomhedens egenkapital ifølge balancen konstant fra grundlæggelsen indtil 2002. Omsætningen steg støt fra oprindelig 888 000 EUR i 1997 til 6 598 000 EUR i 2002. Brutto-cash flow er ganske vist faldet en smule i de seneste år, men repræsenterede dog 6,2 % af det samlede resultat i 2002, hvilket ifølge de tyske myndigheder ligger inden for branchegennemsnittet. Årsresultatet har ligeledes udviklet sig positivt. Af de ovennævnte grunde kan den pågældende virksomhed ikke betragtes som en kriseramt virksomhed i den i rammebestemmelserne for omstrukturering anførte betydning.

(51) Ved vurderingen af investeringsstøtte til forbedring af forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter henholder Kommissionen sig normalt til punkt 4.2 i EF-rammebestemmelserne ([21]). Tyskland baserede sin oprindelige udtalelse af 12. april 2001 på rammebestemmelserne for statsstøtte til investeringer i sektoren for forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter ([22]) og Kommissionens beslutning om fastlæggelse af udvælgelseskriterier for investeringer vedrørende forbedring af vilkårene for forarbejdning og afsætning af landbrugs- og skovbrugsprodukter ([23]). Disse retsforskrifter var dog ikke længere i kraft på tidspunktet for indledningen af den formelle undersøgelsesprocedure. Ved skrivelse af 18. juli 2003 fremsendte Tyskland yderligere oplysninger, der gør det muligt at vurdere foranstaltningen på grundlag af de ovenfor nævnte rammebestemmelser.

4. **Fritagelse for støtteforbuddet i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3**

(52) Der kan ydes investeringsstøtte til forbedring af forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter, hvis følgende betingelser er opfyldt:

a) Den maksimale støtteintensitet er normalt 40 %. For investeringer i mål 1-regioner er maksimumssatsen 50 % (punkt 4.2.3 i rammebestemmelserne).

b) Investeringsstøtte må kun ydes til virksomheder, hvis økonomiske levedygtighed kan påvises ved en vurdering af udsigterne for virksomheden (punkt 4.2.3).

c) Virksomhederne skal opfylde EF's mindstekrav med hensyn til miljø, hygiejne og dyrevelfærd. Hvis investeringer foretages for at efterkomme nyindførte mindstekrav gældende for miljø, hygiejne og dyrevelfærd, kan der ydes støtte for at opfylde de nye krav (punkt 4.2.3).

d) De støtteberettigede udgifter kan kun omfatte dem, der er anført i punkt 4.2.3 i rammebestemmelserne.

e) Der kan kun ydes investeringsstøtte, hvis der findes normale afsætningsmuligheder for de pågældende produkter. Spørgsmålet om, hvorvidt der findes normale afsætningsmuligheder, vurderes på det relevante niveau for de pågældende produkter, investeringsformerne og den eksisterende og forventede kapacitet (punkt 4.2.5).

a) *Maksimal støtteintensitet*

(53) Investeringen gennemføres i en mål 1-region. Den maksimale støtteintensitet er derfor 50 %.

(54) Da det på grundlag af de foreliggende oplysninger er svært nøjagtigt at fastslå støtteintensiteten, vil Kommissionen foretage beregningen på følgende måde: Der præsenteres tre varianter, en minimumsvariant, en standardvariant og en maksimumsvariant. Derefter undersøges det, om en af disse varianter overskrider den maksimale støttesats. Ved beregningen har Kommissionen anvendt den metode, der er vist i bilag I til de regionale retningslinjer ([24]) (se bilaget til denne beslutning).

([21]) Se fodnote 7.
([22]) Se fodnote 9.
([23]) Se fodnote 10.
([24]) Se fodnote 14.

Minimumsvariant

(55) Minimumsvarianten er den beregning, Tyskland har foreslået (se betragtning 16 og 31). På grundlag heraf udgør summen af subventionsækvivalenterne af lånene og garantien 97 350 EUR. I forhold til de samlede støtteberettigede omkostninger på 3 016 622 EUR giver dette en (kumuleret) støtteintensitet på 3,23 %.

Standardvariant

(56) For standardvarianten forudsættes følgende: For at beregne lånenes subventionsækvivalenter sammenlignes lånenes nominelle rentesats med den referencerentesats, som Kommissionen fastsatte for den pågældende periode. Ved beregningen af garantiens subventionsækvivalent anvendes gennemsnittet (1,25 %) af de satser, som Kommissionen accepterede for levedygtige virksomheder i sag N 117/96 (se afsnit II.6).

Maksimumsvariant

(57) For denne variant forudsættes følgende: For at beregne lånenes subventionsækvivalenter sammenlignes lånenes nominelle rentesats med en rentesats på normale markedsvilkår for et kapitalmarkedslån. Som rentesats på normale markedsvilkår anvendes den rentesats, som virksomhedens bank har fastsat for kapitalmarkedslånet. Ved beregningen af garantiens subventionsækvivalent anvendes den øvre grænse (2 %), som Kommissionen accepterede for levedygtige virksomheder i sag N 117/96 (se afsnit II.6).

(58) Den maksimalt tilladte støtteintensitet på 50 % overskrides ikke i nogen af de beregnede tilfælde (se tabellen). Denne betingelse kan derfor betragtes som opfyldt.

	Minimumsvariant	Standardvariant	Maksimumsvariant
Kontantværdi af lån I og II	88 044 EUR	112 912 EUR	237 476 EUR
Garantiens kontantværdi	9 306 EUR	23 264 EUR	– 37 222 EUR
Kumuleret støtteintensitet	3,23 %	4,51 %	9,11 %

b) *Virksomhedens levedygtighed*

(59) Efter at have foretaget en undersøgelse har Tyskland forsikret, at virksomheden er levedygtig. Som anført i afsnit IV og V.2 har virksomhedens økonomiske situation udviklet sig positivt i de senere år. Kapitalplejen af de optagne lån er også foregået planmæssigt. På baggrund af de foreliggende oplysninger kan det derfor antages, at virksomhedens positive udvikling også vil fortsætte i de nærmest følgende år. Denne betingelse kan derfor betragtes som opfyldt.

c) *Opfyldelse af EF's mindstekrav*

(60) Tyskland har udtrykkelig bekræftet, at modtageren opfylder de mindstekrav, der gælder for miljø, hygiejne og dyrevelfærd, jf. Rådets forordning (EF) nr. 1257/1999 af 17. maj 1999 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL) og om ændring og ophævelse af visse forordninger ([25]). Denne betingelse kan således betragtes som opfyldt.

([25]) EFT L 160 af 26.6.1999, s. 80.

d) *Støtteberettigede udgifter*

(61) Til de støtteberettigede udgifter i forbindelse med projektet kan henregnes bygninger og udstyr til forarbejdning af grøntsager og kartofler. Disse udgifter er støtteberettigede i henhold til rammebestemmelserne. Støtten dækker en del af omkostningerne ved købet af et produktionsanlæg, som er under konkursbehandling. Den begunstigede har købt samtlige anlægsaktiver, herunder fast ejendom og nye og brugte maskiner. I henhold til punkt 4.2.4 i rammebestemmelserne sammenholdt med punkt 4.4 i de regionale retningslinjer ([26]) kan investering i fast kapital i form af overtagelse af en lukket virksomhed eller en virksomhed, der ellers ville være blevet lukket, også betragtes som initialinvestering, medmindre virksomheden tilhører en kriseramt virksomhed. Udgifterne til købet af produktionsanlægget kan derfor betragtes som støtteberettigede i henhold til rammebestemmelserne.

e) *Afsætningsmuligheder*

(62) Tyskland har bekræftet, at spørgsmålet om, hvorvidt der findes normale afsætningsmuligheder på egnet niveau, er blevet vurderet. Den begunstigede virksomheds produkter er på lager hos alle kendte forhandlere af fødevarer i detailleddet i Østtyskland, og nogle produkter sælges i hele Tyskland. Også inden for discounthandelen — detailhandelssegmentet med den største vækst — er der fundet aftagere. Blandt den begunstigede virksomheds kunder kan desuden nævnes cash and carry-grossister og virksomheder på det voksende marked for udbringning af dybfrostvarer til private. Investeringsprojektet medfører ingen udvidelse af den eksisterende forarbejdningskapacitet. Denne betingelse kan derfor også betragtes som opfyldt.

VI. **KONKLUSIONER**

(63) Kommissionen beklager meget, at Tyskland ikke har reageret på påbuddet om forelæggelse af oplysninger af 8. februar 2001. Dette udgør en klar overtrædelse af forpligtelsen til retligt samarbejde efter EF-traktatens artikel 10 i almindelighed og EF-traktatens artikel 88 og forordning (EF) nr. 659/1999 ([27]) i særdeleshed. Kommissionen forbeholder sig ret til at tage yderligere skridt over for Tyskland i den anledning.

(64) Af de ovennævnte grunde fastslår Kommissionen endvidere, at støtten i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet, da den er i overensstemmelse med punkt 4.2 i rammebestemmelserne for statsstøtte i landbrugssektoren og Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 angående statsstøtte i form af garantier —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den støtte, som Tyskland vil yde Frenzel Kyffhäuser Tiefkühlkost GmbH i form af to bløde lån til et beløb af i alt 1 917 345 EUR og i form af en garanti for et lånebeløb på 1 861 103 EUR, er forenelig med fællesmarkedet i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c).

Artikel 2

Denne beslutning er rettet til Forbundsrepublikken Tyskland.

Udfærdiget i Bruxelles, den 1. oktober 2003.

På Kommissionens vegne

Franz FISCHLER

Medlem af Kommissionen

([26]) Se fodnote 14.
([27]) Se fodnote 16.

BILAG

Lån I — standardvariant

Halvår	Rente	Indfrielse	Kapitalpleje	Rentelettelse	Nettokapital-pleje	Restgæld	Kontantværdi
1/1998	42 488,37	0,00	42 488,37	6 058,81	36 429,56	1 533 876,00	5 895,50
2/1998	42 488,37	0,00	42 488,37	6 058,81	36 429,56	1 533 876,00	5 736,60
1/1999	42 488,37	0,00	42 488,37	6 058,81	36 429,56	1 533 876,00	5 581,98
2/1999	42 488,37	0,00	42 488,37	6 058,81	36 429,56	1 533 876,00	5 431,53
1/2000	42 488,37	0,00	42 488,37	6 058,81	36 429,56	1 533 876,00	5 285,13
2/2000	42 488,37	0,00	42 488,37	6 058,81	36 429,56	1 533 876,00	5 142,68
1/2001	42 488,37	45 114,00	87 602,37	6 058,81	81 543,56	1 488 762,00	5 004,06
2/2001	41 238,71	45 114,00	86 352,71	5 880,61	80 472,10	1 443 648,00	4 725,98
1/2002	39 989,05	45 114,00	85 103,05	5 702,41	79 400,64	1 398 534,00	4 459,24
2/2002	38 739,39	45 114,00	83 853,39	5 524,21	78 329,18	1 353 420,00	4 203,46
1/2003	37 489,73	45 114,00	82 603,73	5 346,01	77 257,73	1 308 306,00	3 958,22
2/2003	36 240,08	45 114,00	81 354,08	5 167,81	76 186,27	1 263 192,00	3 723,15
1/2004	34 990,42	45 114,00	80 104,42	4 989,61	75 114,81	1 218 078,00	3 497,87
2/2004	33 740,76	45 114,00	78 854,76	4 811,41	74 043,35	1 172 964,00	3 282,03
1/2005	32 491,10	45 114,00	77 605,10	4 633,21	72 971,90	1 127 850,00	3 075,29
2/2005	31 241,45	45 114,00	76 355,45	4 455,01	71 900,44	1 082 736,00	2 877,31
1/2006	29 991,79	45 114,00	75 105,79	4 276,81	70 828,98	1 037 622,00	2 687,77
2/2006	28 742,13	45 114,00	73 856,13	4 098,61	69 757,52	992 508,00	2 506,35
1/2007	27 492,47	45 114,00	72 606,47	3 920,41	68 686,07	947 394,00	2 332,76
2/2007	26 242,81	45 114,00	71 356,81	3 742,21	67 614,61	902 280,00	2 166,71
1/2008	24 993,16	45 114,00	70 107,16	3 564,01	66 543,15	857 166,00	2 007,91
2/2008	23 743,50	45 114,00	68 857,50	3 385,81	65 471,69	812 052,00	1 856,10
1/2009	22 493,84	45 114,00	67 607,84	3 207,61	64 400,24	766 938,00	1 711,02
2/2009	21 244,18	45 114,00	66 358,18	3 029,41	63 328,78	721 824,00	1 572,41
1/2010	19 994,52	45 114,00	65 108,52	2 851,20	62 257,32	676 710,00	1 440,02
2/2010	18 744,87	45 114,00	63 858,87	2 673,00	61 185,86	631 596,00	1 313,63
1/2011	17 495,21	45 114,00	62 609,21	2 494,80	60 114,41	586 482,00	1 193,01
2/2011	16 245,55	45 114,00	61 359,55	2 316,60	59 042,95	541 368,00	1 077,94
1/2012	14 995,89	45 114,00	60 109,89	2 138,40	57 971,49	496 254,00	968,20
2/2012	13 746,24	45 114,00	58 860,24	1 960,20	56 900,03	451 140,00	863,60
1/2013	12 496,58	45 114,00	57 610,58	1 782,00	55 828,58	406 026,00	763,93
2/2013	11 246,92	45 114,00	56 360,92	1 603,80	54 757,12	360 912,00	669,00
1/2014	9 997,26	45 114,00	55 111,26	1 425,60	53 685,66	315 798,00	578,64
2/2014	8 747,60	45 114,00	53 861,60	1 247,40	52 614,20	270 684,00	492,66
1/2015	7 497,95	45 114,00	52 611,95	1 069,20	51 542,75	225 570,00	410,90
2/2015	6 248,29	45 114,00	51 362,29	891,00	50 471,29	180 456,00	333,19
1/2016	4 998,63	45 114,00	50 112,63	712,80	49 399,83	135 342,00	259,37
2/2016	3 748,97	45 114,00	48 862,97	534,60	48 328,37	90 228,00	189,28
1/2017	2 499,32	45 114,00	47 613,32	356,40	47 256,92	45 114,00	122,79
2/2017	1 249,66	45 114,00	46 363,66	178,20	46 185,46	0,00	59,74
						I alt	99 456,96

Lån I — maksimumsvariant

Halvår	Rente	Indfrielse	Kapitalpleje	Rentelettelse	Nettokapital-pleje	Restgæld	Kontantværdi
1/1998	49 850,97	0,00	49 850,97	13 421,42	36 429,56	1 533 876,00	12 998,95
2/1998	49 850,97	0,00	49 850,97	13 421,42	36 429,56	1 533 876,00	12 589,78
1/1999	49 850,97	0,00	49 850,97	13 421,42	36 429,56	1 533 876,00	12 193,49
2/1999	49 850,97	0,00	49 850,97	13 421,42	36 429,56	1 533 876,00	11 809,68
1/2000	49 850,97	0,00	49 850,97	13 421,42	36 429,56	1 533 876,00	11 437,94
2/2000	49 850,97	0,00	49 850,97	13 421,42	36 429,56	1 533 876,00	11 077,91
1/2001	49 850,97	45 114,00	94 964,97	13 421,42	81 543,56	1 488 762,00	10 729,21
2/2001	48 384,77	45 114,00	93 498,77	13 026,67	80 472,10	1 443 648,00	10 085,86
1/2002	46 918,56	45 114,00	92 032,56	12 631,92	79 400,64	1 398 534,00	9 472,37
2/2002	45 452,36	45 114,00	90 566,36	12 237,17	78 329,18	1 353 420,00	8 887,52
1/2003	43 986,15	45 114,00	89 100,15	11 842,43	77 257,73	1 308 306,00	8 330,10
2/2003	42 519,95	45 114,00	87 633,95	11 447,68	76 186,27	1 263 192,00	7 798,96
1/2004	41 053,74	45 114,00	86 167,74	11 052,93	75 114,81	1 218 078,00	7 293,01
2/2004	39 587,54	45 114,00	84 701,54	10 658,18	74 043,35	1 172 964,00	6 811,18
1/2005	38 121,33	45 114,00	83 235,33	10 263,44	72 971,90	1 127 850,00	6 352,46
2/2005	36 655,13	45 114,00	81 769,13	9 868,69	71 900,44	1 082 736,00	5 915,87
1/2006	35 188,92	45 114,00	80 302,92	9 473,94	70 828,98	1 037 622,00	5 500,47
2/2006	33 722,72	45 114,00	78 836,72	9 079,19	69 757,52	992 508,00	5 105,36
1/2007	32 256,51	45 114,00	77 370,51	8 684,45	68 686,07	947 394,00	4 729,67
2/2007	30 790,31	45 114,00	75 904,31	8 289,70	67 614,61	902 280,00	4 372,58
1/2008	29 324,10	45 114,00	74 438,10	7 894,95	66 543,15	857 166,00	4 033,28
2/2008	27 857,90	45 114,00	72 971,90	7 500,20	65 471,69	812 052,00	3 711,01
1/2009	26 391,69	45 114,00	71 505,69	7 105,46	64 400,24	766 938,00	3 405,03
2/2009	24 925,49	45 114,00	70 039,49	6 710,71	63 328,78	721 824,00	3 114,63
1/2010	23 459,28	45 114,00	68 573,28	6 315,96	62 257,32	676 710,00	2 839,15
2/2010	21 993,08	45 114,00	67 107,08	5 921,21	61 185,86	631 596,00	2 577,92
1/2011	20 526,87	45 114,00	65 640,87	5 526,47	60 114,41	586 482,00	2 330,32
2/2011	19 060,67	45 114,00	64 174,67	5 131,72	59 042,95	541 368,00	2 095,76
1/2012	17 594,46	45 114,00	62 708,46	4 736,97	57 971,49	496 254,00	1 873,65
2/2012	16 128,26	45 114,00	61 242,26	4 342,22	56 900,03	451 140,00	1 663,45
1/2013	14 662,05	45 114,00	59 776,05	3 947,48	55 828,58	406 026,00	1 464,63
2/2013	13 195,85	45 114,00	58 309,85	3 552,73	54 757,12	360 912,00	1 276,67
1/2014	11 729,64	45 114,00	56 843,64	3 157,98	53 685,66	315 798,00	1 099,10
2/2014	10 263,44	45 114,00	55 377,44	2 763,23	52 614,20	270 684,00	931,44
1/2015	8 797,23	45 114,00	53 911,23	2 368,49	51 542,75	225 570,00	773,25
2/2015	7 331,03	45 114,00	52 445,03	1 973,74	50 471,29	180 456,00	624,09
1/2016	5 864,82	45 114,00	50 978,82	1 578,99	49 399,83	135 342,00	483,56
2/2016	4 398,62	45 114,00	49 512,62	1 184,24	48 328,37	90 228,00	351,25
1/2017	2 932,41	45 114,00	48 046,41	789,50	47 256,92	45 114,00	226,80
2/2017	1 466,21	45 114,00	46 580,21	394,75	46 185,46	0,00	109,83
						I alt	208 477,17

Lån II — standardvariant

Halvår	Rente	Indfrielse	Kapitalpleje	Rentelettelse	Nettokapital-pleje	Restgæld	Kontantværdi
1/1998	10 622,09	0,00	10 622,09	1 514,70	9 107,39	383 469,00	1 473,88
2/1998	10 622,09	0,00	10 622,09	1 514,70	9 107,39	383 469,00	1 434,15
1/1999	10 622,09	0,00	10 622,09	1 514,70	9 107,39	383 469,00	1 395,50
2/1999	10 622,09	0,00	10 622,09	1 514,70	9 107,39	383 469,00	1 357,88
1/2000	10 622,09	31 955,75	42 577,84	1 514,70	41 063,14	351 513,25	1 321,28
2/2000	9 736,92	31 955,75	41 692,67	1 388,48	40 304,19	319 557,50	1 178,53
1/2001	8 851,74	31 955,75	40 807,49	1 262,25	39 545,24	287 601,75	1 042,51
2/2001	7 966,57	31 955,75	39 922,32	1 136,03	38 786,29	255 646,00	912,97
1/2002	7 081,39	31 955,75	39 037,14	1 009,80	38 027,34	223 690,25	789,66
2/2002	6 196,22	31 955,75	38 151,97	883,58	37 268,39	191 734,50	672,33
1/2003	5 311,05	31 955,75	37 266,80	757,35	36 509,44	159 778,75	560,75
2/2003	4 425,87	31 955,75	36 381,62	631,13	35 750,50	127 823,00	454,69
1/2004	3 540,70	31 955,75	35 496,45	504,90	34 991,55	95 867,25	353,95
2/2004	2 655,52	31 955,75	34 611,27	378,68	34 232,60	63 911,50	258,31
1/2005	1 770,35	31 955,75	33 726,10	252,45	33 473,65	31 955,75	167,56
2/2005	885,17	31 955,75	32 840,92	126,23	32 714,70	0,00	81,52
						I alt	13 455,48

Lån II — maksimumsvariant

Halvår	Rente	Indfrielse	Kapitalpleje	Rentelettelse	Nettokapital-pleje	Restgæld	Kontantværdi
1/1998	12 462,74	0,00	12 462,74	3 355,35	9 107,39	383 469,00	3 249,74
2/1998	12 462,74	0,00	12 462,74	3 355,35	9 107,39	383 469,00	3 147,45
1/1999	12 462,74	0,00	12 462,74	3 355,35	9 107,39	383 469,00	3 048,37
2/1999	12 462,74	0,00	12 462,74	3 355,35	9 107,39	383 469,00	2 952,42
1/2000	12 462,74	31 955,75	44 418,49	3 355,35	41 063,14	351 513,25	2 859,49
2/2000	11 424,18	31 955,75	43 379,93	3 075,74	40 304,19	319 557,50	2 538,69
1/2001	10 385,62	31 955,75	42 341,37	2 796,13	39 545,24	287 601,75	2 235,25
2/2001	9 347,06	31 955,75	41 302,81	2 516,52	38 786,29	255 646,00	1 948,40
1/2002	8 308,50	31 955,75	40 264,25	2 236,90	38 027,34	223 690,25	1 677,40
2/2002	7 269,93	31 955,75	39 225,68	1 957,29	37 268,39	191 734,50	1 421,53
1/2003	6 231,37	31 955,75	38 187,12	1 677,68	36 509,44	159 778,75	1 180,10
2/2003	5 192,81	31 955,75	37 148,56	1 398,06	35 750,50	127 823,00	952,46
1/2004	4 154,25	31 955,75	36 110,00	1 118,45	34 991,55	95 867,25	737,98
2/2004	3 115,69	31 955,75	35 071,44	838,84	34 232,60	63 911,50	536,07
1/2005	2 077,12	31 955,75	34 032,87	559,23	33 473,65	31 955,75	346,13
2/2005	1 038,56	31 955,75	32 994,31	279,61	32 714,70	0,00	167,62
						I alt	28 999,08